

Національний
банк України

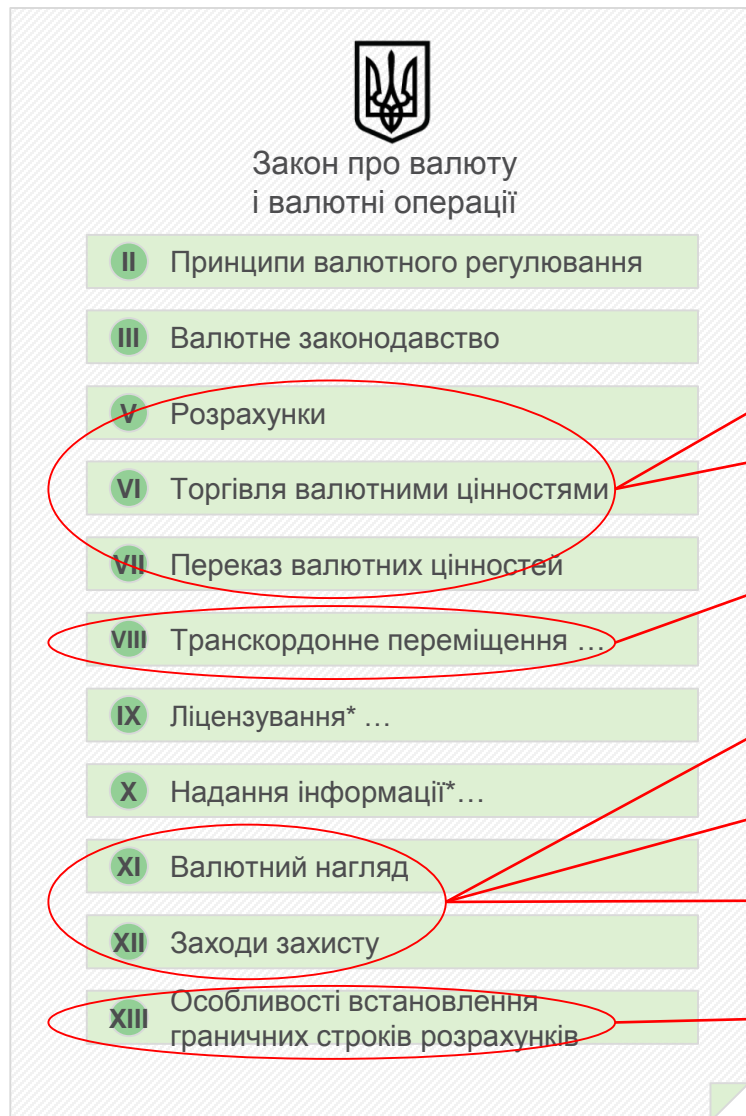
Ключові новації нового валютного регулювання

Емал Бахтарі

Керівник проектів та програм
Департамент відкритих ринків

Львів 2019

Структура і логіка закону відобразилась в системі нових підзаконних актів

Замість 56 підзаконних актів запроваджено 7 основних валютних регуляцій:

№1 Структура ринку та торгівля

№2 Розрахунки, купівля та перекази

№3 Транскордонне переміщення

№4 Критерії запровадження заходів захисту та їх загальний перелік

№5 Заходи захисту на валютному ринку та порядок їх застосування

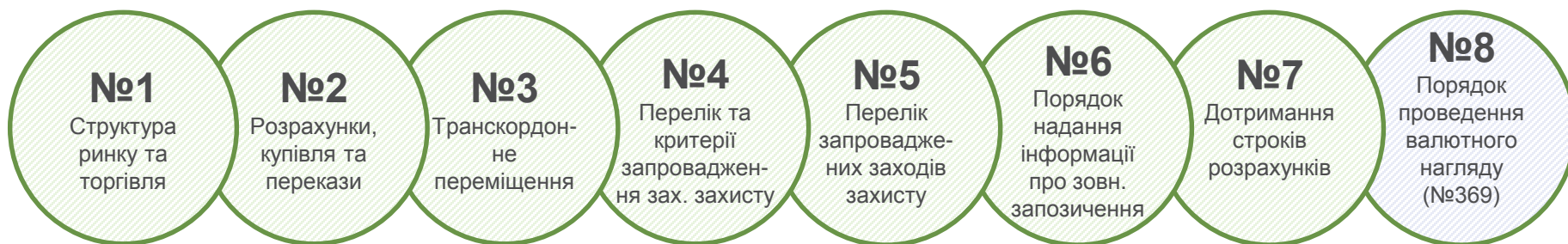
№6 Інші інструменти стабілізації грошово-кредитного ринку

№7 Дотримання строків розрахунків

* НПА Національного банку в суміжних сферах

Нова модель нормативної бази

7+1 ключових документів:

Інші окремі НПА в сфері валютного регулювання

- **№10** «Система Підтвердження Угод»
- **№16** «Документи обліку вал.- обм. операцій»
- Вільна економічна зона «Крим»,
- Перехід валютних цінностей у власність держави,
- Валютне регулювання та контроль в особливий період,
- Інші НПА (потенційні).

Пов'язані чинні НПА НБУ в суміжних сферах:

Деп-т Плат. Систем

- Закриття/відкриття рахунків (**№492**),
- Електронні гроші (**№481**),
- Емісія електронних платіжних засобів (**№705**),
- Документи на переказ коштів (**№216**).

Юр. Деп-т

- Правила зберігання, захисту, використання та розкриття банківської таємниці (**№267**).

Деп-т Ліц. / Деп-т Метод.

- Ліцензування НФУ (**№297**),
- Виїзні/камеральні перевірки (**№338**),
- Положення про валютний контроль (в НФУ) (**№49**).

Валютний контроль на валютний нагляд – це зміна вивіски?

Чому банки жаліються?

Валютний контроль

Формальний підхід

Валютний нагляд

- Мінімум власного аналізу та відповідальності
- Контроль всіх операцій без виключень
- Check-list: перевірка наявності документів із затвердженого переліку

- Базується на власному аналізі та відповідальності
- Ризик-орієнтований підхід
- Аналіз суті операції, а не форми

ЗУ «Про валюту і валютні операції» та нові НПА

Що змінилося?

1. **Збільшено граничний строк здійснення розрахунків** за експ.-імп. контрактами до 365 днів;
2. **Скасовано валютний нагляд** для експ.-імп. операцій до 150 тис. грн;
3. **Знижено з 1-го березня норму обов'язкового продажу валюти бізнесом з 50% до 30%;**
4. **Скасовано вимогу щодо попереднього резервування коштів** у гривні для купівлі валюти (так звану T+1);
5. **Надано можливість бізнесу репатріювати дивіденди за 2018 рік включно** (у сумі 7 млн. євро в місяць);
6. **Скасовано індивідуальні ліцензії** – замінено системою е-лімітів (€2 млн. в рік для юридичних осіб, €50 тис. в рік для фіз. осіб);
7. **Скасовано санкції** у вигляді припинення зовн.-економічної діяльності за порушення строків розрахунків;
8. **Скасовано ліміт на дострокове погашення** зовнішніх зобов'язань;
9. **Дозволяється укладання форвардів для хеджування експ.-імпорتنих та боргових операцій, з та без поставки** (розрахункові);
10. **Спрощено та лібералізовано здійснення операцій за рахунками** юридичних осіб нерезидентів в банках України;

ЗУ «Про валюту і валютні операції» та нові НПА

Що змінилося?

- 11. Реєстрацію зовн. запозичень замінено на повідомчий характер** надання інформації (по суті скасовано дозвільну систему);
- 12. Дозволено online купівлю іноземної валюти** фізичними особами – аналогічно до ліміту купівлі готівкової валюти (зараз до 150 тис. грн. на день в еквіваленті);
- 13. Дозволено** резидентам розміщувати власні кошти в іноземній валюті на депозитних рахунках в банках України і закордонних банках (крім розміщення фізичними особами коштів на рахунках за кордоном. Такі операції можуть здійснюватися як за рахунок власної, так і купленої іноземної валюти)
- 14. Дозволяється** банкам продавати державні ЦП, номіновані в іноземній валюті, своїм клієнтам як в гривні, так і в іноземній валюті. Купівля банками таких цінних паперів у клієнтів (крім банків) може здійснюватися лише у гривнях.
- 15. Дозволяється банкам укладання валютних СВОПів** з резидентами та нерезидентами;
- 16. Збільшено ліміт на перекази ін. валюти** за кордон без відкриття рахунку для фіз. осіб (з 15 до 150 тис. грн на рік);
- 17. Збільшено ліміт на купівлю БМ фіз. та юр. особами** з 3,21 тр. унції на тиждень (100г) до еквіваленту 150 тис. грн на день (без обмежень для юр. осіб, що ведуть пов'язану з використанням БМ діяльність)
- 18. Юридичним особам дозволяється ввіз вивіз готівкової ІВ та БМ** (якщо це передбачено їх статутом);

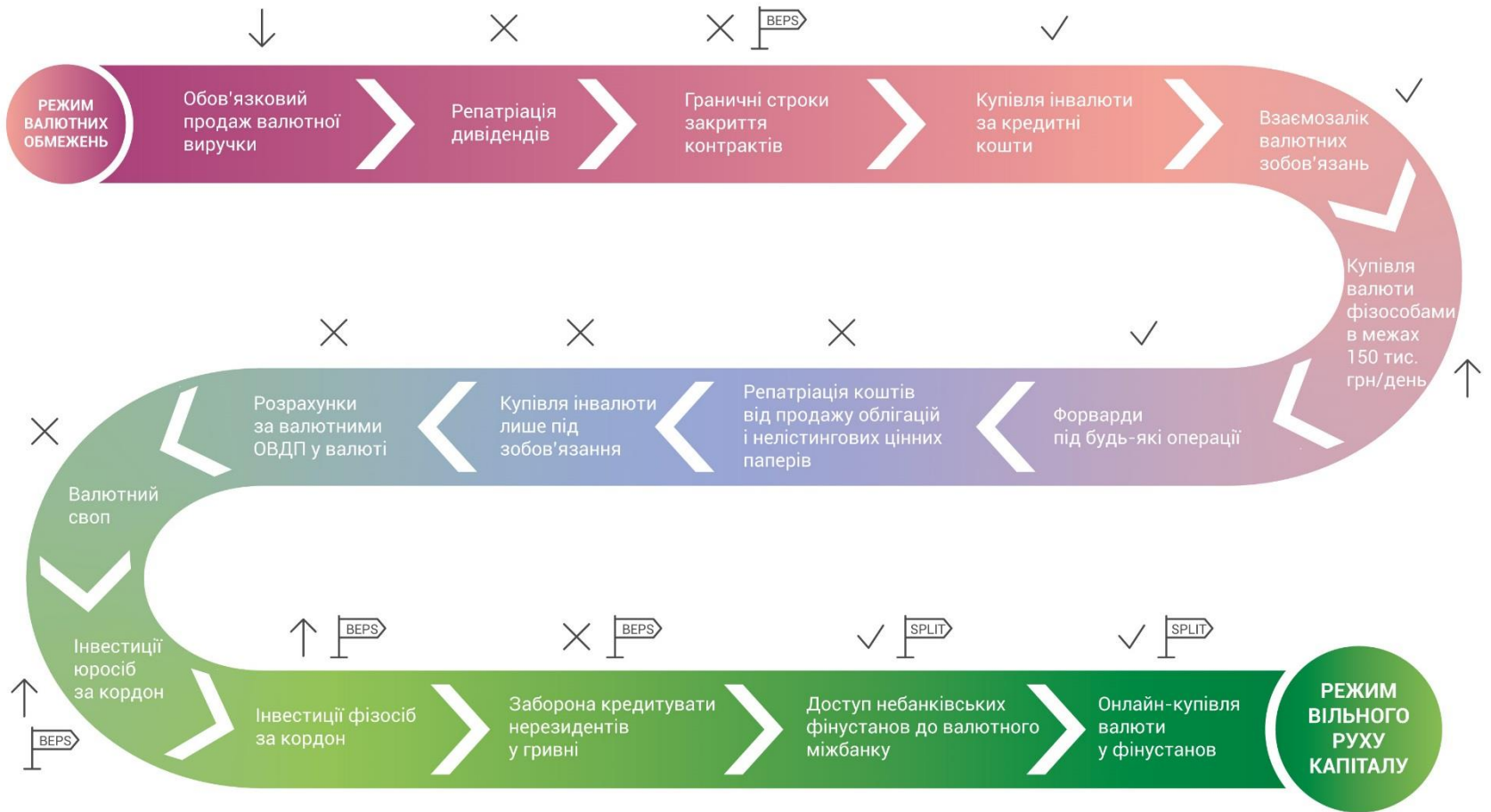
ЗУ «Про валюту і валютні операції» та нові НПА

Що змінилося?

- 19. Дозволяється внесення платежів** у іноземній валюті при страхуванні життя;
- 20. Лібералізовано операції за ЛОРО рахунком** – дозволяється здійснювати інвестиції та кредитувати резидентів з рахунку ЛОРО в гривнях банку-нерезидента;
- 21. Купівля валюти в межах залишку на ЛОРО рахунку** – банкам-нерезидентам дозволено купувати валюту на всю суму залишку в гривнях на рахунку;
- 22. Накопичення валюти для погашення зовнішніх запозичень** - дозволяється купувати і накопичувати ІВ на рахунку для виплат по зовнішнім запозиченням;
- 23. Скасовано подвійний контроль (при надходженні ВМД до іншого банку)** – валютний нагляд здійснює лише банк, який отримав ВМД;
- 24. Здійснювати інвестиції в Україну** можна в валютах 1-ї та 2-ї груп класифікатора валют;
- 25. Заборонено резидентам інвестувати кошти** в країну агресор/окупант, офшорні зони та країни, що не виконують/не належно виконують рекомендації FATF;
- 26. Уніфіковано переміщення валютних цінностей через кордон** – обов'язкове декларування для всіх цінностей вартістю в €10 тис. Євро та більше (за курсом НБУ);

Дорожня карта скасування валютних обмежень

(відповідно до темпів поліпшення макроекономічних умов)

Умовні позначення:

- від найпріоритетніших до менш пріоритетних кроків
- збільшення ліміту і його скасування
- зменшення ліміту і його скасування
- скасування усіх обмежень
- дозволено
- не раніше впровадження Плану дій BEPS
- не раніше прийняття закону про "спліт"

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)